

Beretninger for Aaret 1909 fra de i Henhold til Lov om Handel med Gødnings- og Foderstoffer af 26. Marts 1898 autoriserede Laboratorier.

Qvist's analytisk-kemiske Laboratorium, Aarhus.

I Henhold til Lov af 26. Marts 1898 om Handel med Gødnings- og Foderstoffer, er der af *Gødningsstoffer* i Aaret 1909 udført følgende Analyser paa mit Laboratorium:

- 3 Prøver 18 pCt. Superfosfat, repræsenterende 1468 Centner; her indeholdt 2 Prøver, repræsenterende 774 Centner, ikke det garanterede Indhold af vandopløselig Fosforsyre.
- 2 Prøver Thomasfosfatmel, repræsenterende 482 Centner, indeholdt det garanterede Indhold af Citronsyre-opløselig Fosforsyre.
- 5 Prøver Kalisalt, repræsenterende 1200 Centner; heraf indeholdt 2 Prøver, repræsenterende 600 Centner, ikke det garanterede Indhold af vandopløselig Kali.
- 1 Prøve Kainit, repræsenterende 196 Centner, indeholdt det garanterede Indhold af vandopløselig Kali.
- 1 Prøve af 37 pCt. Kali, repræsenterende 126 Centner, indeholdt det garanterede Indhold af vandopløselig Kali.
- 1 Prøve Benmel, repræsenterende 360 Centner, indeholdt ikke det garanterede Indhold af Kvælstof og Fosforsyre.
- 1 Prøve Bengødning, repræsenterende 104 Centner, indeholdt det garanterede Indhold.

Af *Foderstoffer* er der i Aaret 1909 ikke undersøgt nogen Prøve i Henhold til Lov af 26. Marts 1898. Den

i 1908 indførte Betegnelse: »Renæggehvide« i Garanti-dokumenterne synes at være Aarsagen hertil.

En Fortegnelse over Gennemsnitsindholdet i nogle Handelsfoderstoffer, undersøgte her i Aaret 1909, følger hermed.

	Fedt (Raafedt)	Kvælstofhol- dige Stoffer (Raaprotein)	Kvælstoffri Ekstraktiv- stoffer
	pCt.	pCt.	pCt.
Bomuldsfrøkager:			
— (New Orleans)	7.40	38.69	26.66
— (Texas)	8.58	47.27	24.31
— (russiske)	10.36	40.06	25.96
Solsikkekager	10.89	34.25	20.8 *
(do. □ S.)	(11.38)	(32.44)	
Soyakager	5.88	43.07	28.31
Høfrøkager	7.70	30.69	33.9 *
Hampefrøkager	9.01	31.60	13.4 *
Jordnødkager	8.18	48.01	20.5 *
Sesamkager	11.98	43.10	20.2 *
Kokoskager	10.86	22.11	36.2 *
Hvedeklid	4.58	16.07	53.08
Melassefoder	0.95	10.97	{ (Sukker) 33.10

De med * betegnede Tal er Gennemsnitsindholdet af kvælstoffri Ekstraktivstoffer fra de sidste 2 Aar.

Detlefsen & Meyers Laboratorium, Kjøbenhavn.

Af *Gødningsstoffer* er indsendt til Undersøgelse ialt 67 Prøver, nemlig 13 Prøver Thomasfosfat, 36 Prøver Superfosfat og 18 andre Prøver. Af Superfosfatprøverne var de 5, der var opgivne som 12 pCt.s, alle over Garantien, medens der blandt de 31, der var opgivne som

18 pCt.s, fandtes 5, der var underholdige. Indholdet af citronsyreopløselig Fosforsyre i Thomasfosfaterne varierede fra 10.48 pCt. til 14.37 pCt. og var i Gennemsnit 11.93 pCt.

Af *Foderstoffer* er indsendt til Undersøgelse 81 Prøver, hvoraf 45 Prøver Oliekager og Frømel. En Prøve, der var solgt som Solsikkekager, var slaaet af Hampefrø.

H. Struer's kemiske Laboratorium, København.

Paa dette Laboratorium er der ikke i 1909, i Henhold til Lov af 26. Marts 1898, foretagen nogen Undersøgelse af Gødnings- og Foderstoffer.

Ladelund Landbrugsskoles analytisk-kemiske Laboratorium.

Ved Laboratorieforstander *Jørgen Petersen*.

Fra 1. Januar til 31. December 1909 er der ialt indsendt 4106 Prøver til Undersøgelse.

Den nærmere Fordeling af Prøverne er følgende:

Oliekager, Klid, Fodermel o. l.	252	Prøver,
Andre Foderstoffer (Byg, Havre, Hø o. a.)	9	—
Gødningsstoffer	119	—
Mælkeriprodukter	3619	—
Roer og Kartofler	47	—
Vand	26	—
Forskelligt (Kul, Olie, Fedt m. m.)	34	—

4106 Prøver.

Foderstofferne.

De 252 Prøver Foderstoffer fordeler sig saaledes:

Solsikkekager	78	Prøver,
Bomuldsfrøkager.....	52	—
Soyakager	38	—
Hørfrøkager	21	—
Hampefrøkager.....	13	—
Jordnødkager	9	—
Sesamkager	2	—
Melassefoder	5	—
Hvedekliid.....	15	—
Hvedefodermel	7	—
Blodkager.....	3	—
Kød- og Benfodermel	1	—
Bærme	3	—
Andre Handelsfoderstoffer	5	—

252 Prøver.

213 Prøver af Foderstofferne var Oliekager, som alle er undersøgte for Indholdet af Fedt og kvælstofholdige Stoffer. Ganske enkelte af Prøverne er underkastede en fuldstændig Undersøgelse, men da Handelen med disse Foderstoffer mere og mere sker paa Grundlag af Indholdet af Fedt og kvælstofholdige Stoffer, angives i Omtalen af de enkelte Kagesorter kun dette Indhold.

De 77 Prøver *Solsikkekager* indeholdt i Gennemsnit 45.1 pCt. kvælstofholdige Stoffer og Fedt tilsammen; det højeste Indhold, som er fundet, er 55.5 pCt., det laveste 37.3 pCt. Den nærmere Fordeling af Prøverne efter Indhold fremgaar af nedenstaaende Oversigt:

37—38 pCt. kvælstofh. Stoffer og Fedt tilsammen fandtes i 1 Prøver,				
38—39	-	—	-	—
39—40	-	—	-	—
40—41	-	—	-	—
41—42	-	—	-	—
42—43	-	—	-	—
43—44	-	—	-	—
44—45	-	—	-	—
45—46	-	—	-	—

46—47	pCt. kvælstofh. Stoffer	og	Fedt	tilsammen	fandtes i	10	Prøver,	
47—48	-	—	-	—	—	6	—	
48—49	-	—	-	—	—	4	—	
49—50	-	—	-	—	—	1	—	
50—51	-	—	-	—	—	3	—	
51—52	-	—	-	—	—	0	—	
52—53	-	—	-	—	—	0	—	
53—54	-	—	-	—	—	0	—	
54—55	-	—	-	—	—	0	—	
55—56	-	—	-	—	—	1	—	
							77	Prøver.

Indholdet af kvælstofholdige Stoffer og Fedt var følgende:

	Middel.	Højest.	Lavest.
Kvælstofholdige Stoffer	34.6 pCt.	40.88 pCt.	29.30 pCt.
Fedt	10.5 —	17.88 —	7.53 —

Af ovenstaaende Tal vil det fremgaa, at Indholdet i Solsikkekagerne kan være ret vekslende, og det synes som om Kagerne Aar for Aar bliver mindre indholds- rige. Navnlig gælder dette enkelte Sorter (eller Grupper) af Solsikkekager; det vilde derfor være meget ønskeligt, om Kagerne ved Indsendelsen ledsagedes af saa fyldige Oplysninger om Herkomsten, at der i Aarsoversigten kunde meddeles Gennemsnitstal for de forskellige Sorter.

Ved Indsendelsen af 41 Prøver er der meddelt saa- danne Oplysninger, at Kagerne kan deles i 3 Grupper:

- 1) Kvadratiske Petersborg Saratowkager 11 Prøver,
- 2) Andre nordrussiske Kager 4 —
- 3) Sydrussiske Kager, 26 —

Disse Prøver udviste følgende Indhold:

Kvadratiske Petersborg Saratowkager.

	Middel.	Højest.	Lavest.
Kvælstofholdige Stoffer	31.6 pCt.	35.9 pCt.	29.3 pCt.
Fedt	9.7 —	12.3 —	7.5 —
Kvælstofholdige Stoffer + Fedt..	41.3 —	45.6 —	37.3 —

Andre nordrussiske Kager.

	Middel.	Højest.	Lavest.
Kvælstofholdige Stoffer	36.6 pCt.	40.9 pCt.	34.5 pCt.
Fedt	11.1 —	12.5 —	9.5 —
Kvælstofholdige Stoffer + Fedt .	47.7 —	50.4 —	45.4 —

Sydrussiske Kager.

	Middel.	Højest.	Lavest.
Kvælstofholdige Stoffer	35.3 pCt.	38.2 pCt.	30.2 pCt.
Fedt	10.4 —	12.7 —	8.4 —
Kvælstofholdige Stoffer + Fedt .	45.7 —	49.3 —	48.4 —

De kvadratiske Petersborg Saratowkager er omtrent alle indsendte i Aarets sidste Trediedel, og det synes som om Indholdet stadig har været nedadgaaende.

En Prøve er indsendt under Betegnelsen »Solsikke-smuld«. Den indeholdt 43.6 pCt. kvælstofholdige Stoffer og Fedt tilsammen og var forurennet af lidt Taver fra Sækkene, noget Ukrudtsfrø og Kulstumper samt lidt Kogsalt (ca. 2 pCt.).

Ingen af de undersøgte Solsikkekegprøver har været forurenede af fremmed Frø. I en enkelt Prøve fandtes lidt Kogsalt og i en Prøve lidt Kogsalt og noget Sand. Med Hensyn til Opbevaringstilstanden har der i intet Tilfælde været Grund til Indvending.

De indsendte 52 Prøver *Bomuldsfrøkager* var alle opgivne at være slaaede af afskallede Frø. 29 Prøver var angivne at være Texas-Kager, 19 Prøver New Orleans-Kager og 4 Prøver russiske Kager.

Det beregnede Gennemsnitsindhold af kvælstofholdige Stoffer og Fedt i de nævnte 3 Kagesorter var følgende:

	Texas.	New Orleans.	Russiske.
Kvælstofholdige Stoffer	46.1 pCt.	37.9 pCt.	40.9 pCt.
Fedt	8.3 —	7.8 —	9.6 —

Af kvælstofholdige Stoffer og Fedt tilsammen var:

	Middel Indhold.	Højeste Indhold.	Laveste Indhold.
Texas	54.4 pCt.	57.6 pCt.	47.8 pCt.
New Orleans	45.7 —	48.3 —	42.4 —
Russiske	50.5 —	51.9 —	48.2 —

	Texas.	New Orleans.	Russiske.
Over Gennemsnittet var:	16 Prøver	10 Prøver	2 Prøver
Under — —	13 —	9 —	2 —

Af nedenstaaende Oversigt fremgaar den nærmere Fordeling af Prøverne efter Indhold af Fedt og kvælstofholdige Stoffer sammenlagte:

	Texas.	New Orleans.	Russiske.
42—43 pCt. i » Prøver	1 Prøver	1 Prøver	» Prøver
43—44 — - » —	—	2 —	» —
44—45 — - » —	—	1 —	» —
45—46 — - » —	—	6 —	» —
46—47 — - » —	—	6 —	» —
47—48 — - 1 —	1 —	2 —	» —
48—49 — - » —	—	1 —	1 —
49—50 — - » —	—	» —	» —
50—51 — - » —	—	» —	1 —
51—52 — - 1 —	1 —	» —	2 —
52—53 — - 5 —	5 —	» —	» —
53—54 — - 4 —	4 —	» —	» —
54—55 — - 2 —	2 —	» —	» —
55—56 — - 7 —	7 —	» —	» —
56—57 — - 8 —	8 —	» —	» —
57—58 — - 1 —	1 —	» —	» —
	29 Prøver	19 Prøver	4 Prøver

Ved den mikroskopiske Undersøgelse fandtes ingen Indblanding af fremmede Bestanddele i nogen af Prøverne. En af Prøverne udviste syrlig Lugt, ved Bestemmelse af Fedtets Surhedsgrad fandtes 14.5 pCt. Oliesyre i Fedtet. De øvrige Prøver udviste alle god Opbevaringstilstand.

Af *Soyakager*, som egentlig først kom rigtig i Handelen i Aarets sidste Halvdel, er der undersøgt 38 Prøver. Disse Prøver indeholdt i Gennemsnit 49.0 pCt. kvælstofholdige Stoffer og Fedt tilsammen; det højeste Indhold, som fandtes, var 50.7, det laveste 47.0 pCt. 19 Prøver laa over Middel, 19 under. De Soyakager, som hidtil er bragte i Handelen, udmærker sig ved et temmelig konstant Indhold af kvælstofholdige Stoffer og Fedt, hvilket nærmere fremgaar af følgende Oversigt:

47—48	pCt. kvælstofh. Stoffer og Fedt tilsammen fandtes i 4 Prøver				
48—49	—	—	—	—	15 —
49—50	—	—	—	—	13 —
50—50.7	— (Maks.)	—	—	—	6 —
					38 Prøver

Af Fedt og kvælstofholdige Stoffer indeholdt Prøverne:

	Middel.	Højest.	Lavest.
Kvælstofholdige Stoffer	42.6 pCt.	44.6 pCt.	40.6 pCt.
Fedt	6.4 —	7.7 —	5.5 —

3 Prøver, som undersøgtes fuldstændig, indeholdt:

	Prøve I.	Prøve II.	Prøve III.
Kvælstofholdige Stoffer	43.5 pCt.	41.9 pCt.	41.9 pCt.
Fedt	6.6 —	6.2 —	6.1 —
Kvælstoffri Ekstraktstoffer . . .	28.9 —	29.3 —	29.8 —
Vand	10.9 —	12.4 —	12.1 —
Aske	5.4 —	5.2 —	5.5 —
Raacellestof	4.7 —	5.0 —	4.6 —
	100.0 pCt.	100.0 pCt.	100.0 pCt.
Antal Foderværdi-Enh. (2:2:1)	129	126	126

En Prøve Soyamel indeholdt 47.22 pCt. kvælstofholdige Stoffer og 0.85 pCt. Fedt. Alle Prøverne har været fri for Indblanding af fremmede Bestanddele og udvist god Opbevaringstilstand.

I 20 Prøver *Hørfrøkager* fandtes i Gennemsnit 38.9 pCt. kvælstofholdige Stoffer + Fedt. Det laveste Indhold, som fandtes, var 36.1 pCt., det højeste 41.5 pCt. I 10 Prøver fandtes over Gennemsnittet, i 10 under.

Indholdet af kvælstofholdige Stoffer og Fedt var følgende:

	Middel.	Højest.	Lavest.
Kvælstofholdige Stoffer	31.1 pCt.	33.4 pCt.	28.8 pCt.
Fedt	7.8 —	10.6 —	6.2 —
36—37	pCt. kvælstofh. Stoffer og Fedt tilsammen fandtes i 3 Prøver,		
37—38	—	—	4 —
38—39	—	—	5 —
39—40	—	—	1 —
40—41	—	—	4 —
41—41.5	— (Maks.)	—	3 —
20 Prøver.			

I ingen af Prøverne fandtes forsætlig Indblanding af fremmede Bestanddele, ligesom de alle har udvist god Opbevaringstilstand. En Prøve, der indsendtes under Betegnelsen »Linkager«, indeholdt kun 30.2 pCt. kvælstofholdige Stoffer og Fedt tilsammen.

Af de 13 Prøver *Hampfrøkager* var 6 angivne at være »tynde«, 6 »tykke«. Gennemsnitsindholdet af kvælstofholdige Stoffer og Fedt tilsammen var omtrent ens i de to Sorter, nemlig henholdsvis 41.2 og 40.9 pCt. Gennemsnitsindholdet i alle 13 Prøver var 40.8 pCt. kvælstofholdige Stoffer + Fedt, det laveste Indhold var 38.2 pCt., det højeste 42.7 pCt. I 8 Prøver fandtes over Gennemsnittet, i 5 under.

Indholdet af kvælstofholdige Stoffer og Fedt var følgende:

	Middel.	Højest.	Lavest.
Kvælstofholdige Stoffer	31.9 pCt.	34.4 pCt.	30.5 pCt.
Fedt	8.9 —	10.6 —	7.6 —

Prøverne var alle rene og udviste god Opbevaringstilstand.

I 9 Prøver *Jordnødkager* fandtes gennemsnitlig 55.2 pCt. kvælstofholdige Stoffer + Fedt, det laveste Indhold var 53.3 pCt., det højeste 57.2 pCt. 5 Prøver indeholdt over Gennemsnit, 4 Prøver under.

Af kvælstofholdige Stoffer og Fedt fandtes:

	Middel.	Højest.	Lavest.
Kvælstofholdige Stoffer	47.3 pCt.	49.5 pCt.	45.9 pCt.
Fedt	7.9 —	8.5 —	6.7 —

Prøvernes Renhed og Opbevaringstilstand har i alle Tilfælde været upaaklagelig. I 4 Prøver bestemtes Fedtets Indhold af frie Syrer, hvorved fandtes, angivet som Oliesyre i Fedtet, henholdsvis 80, 79, 75 og 78 pCt. Ingen af Prøverne havde syrlig Lugt.

2 Prøver *Sesamkager* indeholdt:

	Prøve I.	Prøve II.
Kvælstofholdige Stoffer	42.7 pCt.	43.4 pCt.
Fedt	11.6 —	11.8 —

5 Prøver *Melassefoder* indeholdt:

	Middel.	Højest.	Lavest.
Kvælstofholdige Stoffer	11.1 pCt.	11.3 pCt.	10.8 pCt.
Fedt	0.9 —	1.2 —	0.6 —
Sukker	32.1 —	35.2 —	29.9 —

Som Opsugningsmateriale fandtes Hvedeklid og Palmekagemel.

15 Prøver *Hvedeklid*, som undersøgtes fuldstændig, indeholdt:

	Middel.	Højest.	Lavest.
Kvælstofholdige Stoffer	15.5 pCt.	16.7 pCt.	14.1 pCt.
Fedt	3.7 —	4.2 —	2.7 —
Kvælstoffri Ekstraktstoffer	53.3 —	54.4 —	50.8 —
Vand	13.3 —	14.7 —	10.2 —
Aske	4.9 —	6.6 —	3.9 —
Raacellestof	9.3 —	10.4 —	8.3 —

Gennemsnitsindholdet af kvælstofholdige Stoffer og Fedt tilsammen var 19.2 pCt. (17.6—20.5 pCt.); i 7 Prøver fandtes over Gennemsnit, i 8 under. Prøverne udviste ved mikroskopisk Undersøgelse tilfredsstillende Renhed. De 14 Prøver udviste tillige god Opbevaringstilstand, hvorimod 1 Prøve i ret høj Grad var angrebet af Midder.

I 7 Prøver *Hvedefodermel*, som udviste tilfredsstillende Renhed og Opbevaringstilstand, fandtes:

	Middel.	Højest.	Lavest.
Kvælstofholdige Stoffer	16.8 pCt.	19.6 pCt.	13.8 pCt.
Fedt	4.0 —	4.8 —	2.9 —
Kvælstoffri Ekstraktstoffer	63.3 —	67.1 —	61.2 —
Vand	12.2 —	13.5 —	11.9 —
Aske	2.6 —	3.4 —	2.0 —
Raacellestof	1.1 —	1.5 —	0.8 —

3 Prøver *Blodkager* indeholdt:

	Prøve I.	Prøve II.	Prøve III.
Æggehvide-stoffer	36.0 pCt.	39.6 pCt.	34.0 pCt.
Fedt	0.3 —	0.5 —	0.5 —
Vand	63.5 —	58.2 —	63.6 —
Aske	1.0 —	1.0 —	1.3 —

1 Prøve *Kød- og Benfodermel* indeholdt:

Kvælstofholdige Stoffer	25.7 pCt.
Fedt	11.7 —
Kvælstoffri Ekstraktstoffer	12.6 —
Vand	2.2 —
Aske	30.2 —
Raacellestof	17.6 —
Foderværdi-Enheder (2:2:1) =	87.

1 Prøve »tørret Mask« indeholdt 26.7 pCt. kvælstofholdige Stoffer og 14.5 pCt. Fedt, og i 2 Prøver *Bærme* fandtes:

	Prøve I.	Prøve II.
Kvælstofholdige Stoffer	1.6 pCt.	2.0 pCt.
Fedt	0.8 —	0.8 —
Kvælstoffri Ekstraktstoffer	2.4 —	3.2 —
Vand	94.7 —	93.2 —
Aske	0.3 —	0.3 —
Raacellestof	0.2 —	0.5 —

Af de under »*Andre Handelsfoderstoffer*« nævnte 5 Prøver var 1 Prøve Havrefodermel. Ved mikroskopisk Undersøgelse viste Prøven sig at bestaa af »Afpudsning«, Avner og Kærnespidser samt lidt Sand, tillige var den noget angrebet af Skimmelsvampe. Prøven indeholdt:

Kvælstofholdige Stoffer	8.2 pCt.
Fedt	3.0 —
Kvælstoffri Ekstraktstoffer	53.2 —
Vand	8.0 —
Aske	5.1 —
Raacellestof	22.5 —
Antal Foderværdi-Enheder (2:2:1) =	76.

I en Prøve, som indsendtes under Betegnelsen »*Svinemel*«, fandtes ca. 5000 hele Ukrudtsfrø pr. Pund »*Svinemel*«.

mel« samt ca. 10 pCt. Sand foruden en Del Brudstykker af Ukrudtsfrø.

3 Prøver, som indsendtes under Betegnelsen »Fodermel«, indeholdt:

	Prøve I.	Prøve II.	Prøve III.
Kvælstofholdige Stoffer	6.9 pCt.	14.8 pCt.	19.5 pCt.
Fedt	1.6 —	7.4 —	10.2 —
Kvælstoffri Ekstraktstoffer	19.6 —	15.1 —	15.3 —
Vand	9.4 —	7.6 —	3.3 —
Aske	12.2 —	21.2 —	31.5 —
Raacellestof	50.3 —	33.9 —	20.2 —
Antal Foderværdi-Enheder (2:2:1)	37	60	75

Blandt de i Oversigten Side 462 nævnte »Andre Foderstoffer« var der 2 Prøver Byg og 3 Prøver Havre, som undersøgte for Indhold af Vand og Kvælstof. En Prøve Marsk-Hø undersøgte for Indhold af kvælstofholdige Stoffer, hvoraf fandtes 11.4 pCt. I en Prøve Runkelroefrø (Barres) og en Prøve Ensilage var Indholdet følgende:

	Runkelroefrø.	Ensilage.
Kvælstofholdige Stoffer	10.9 pCt.	5.8 pCt.
Fedt	5.3 —	11.3 —
Kvælstoffri Ekstraktstoffer	31.8 —	11.8 —
Vand	17.4 —	67.4 —
Aske	8.3 —	4.3 —
Raacellestof	26.3 —	9.4 —
Antal Foderværdi-Enheder	64	26

Gødningsstofferne.

De 119 Prøver Gødningsstoffer fordeler sig saaledes:

Højprocentlig Kalisalt	15	Prøver,
Lavprocentlig —	17	—
Superfosfat	14	—
Thomas Fosfatmel	17	—
Chilisalpetet	11	—
Benmel	2	—
Norsk Kalksalpetet	1	—
Ajle og Staldgødning	4	—
Kalk og Mergel	38	—

119 Prøver.

Af 15 Prøver *højprocentlig Kalisalt* var 3 Prøver solgte med Garanti af et Indhold af 40 pCt. vandopløselig Kali. Det fundne Indhold i disse Prøver var 38.73 pCt., 37.01 pCt. og 33.69 pCt. 12 Prøver, som var solgte med Garanti for et Indhold af 37 pCt. Kali, indeholdt alle over 37 pCt. Det mindste Indhold, som fandtes i samtlige Prøver, var 33.69 pCt., det højeste 40.63 pCt., og Gennemsnitsindholdet 38.88 pCt. I 7 Prøver fandtes over Gennemsnittet, i 8 under. Efter Indhold fordeler Prøverne sig saaledes:

33—34	pCt. Kali i.....	1	Prøver,
34—35	— —	0	—
35—36	— —	0	—
36—37	— —	0	—
37—38	— —	2	—
38—39	— —	5	—
39—40	— —	2	—
40—40.63 (Maks.)	— —	5	—
			15 Prøver.

I 17 Prøver *lavprocentlig Kalisalt* fandtes af Kali:

11—12 pCt. i	2	Prøver,	
12—13 —	6	—	
13—14 —	5	—	
14—15 —	4	—	
			17 Prøver.

Gennemsnitsindholdet var 13.04 pCt. Kali; det højeste Indhold 14.71 pCt., det laveste 11.04 pCt. Alle Prøverne var solgte med Garanti for et Indhold af 12 pCt. Kali, 15 Prøver indeholdt over 11.5 pCt., 2 under.

14 Prøver indsendtes under Betegnelsen »Kainit«, medens 3 Prøver kaldtes »Kalisalt«. Disse sidste Prøver undersøgte foruden for Kali tillige for alkoholopløselig Klor (efter Prof. Rørdam). Prøverne indeholdt 12.85, 11.04 og 13.55 pCt. Kali og af alkoholopløselig Klor 15—20 pCt., hvorfor de maatte anses for at høre til Carnallitgruppen, og paa Grund af det store Indhold af Klormagnesium menes at kunne øve skadelig Indflydelse

paa Planterne. En Prøve, der var solgt som Kainit, indeholdt 11.3 pCt. alkoholopløselig Klor. Prøven kunde altsaa slet ikke være Kainit, da Kainit indeholder under 6 pCt. alkoholopløselig Klor, men maatte, som de ovenfor nævnte 3 Prøver, henregnes til Carnallitgruppen. I Handelen med lavprocentlig Kalisalt burde det være en Regel, at Varen ikke alene solgtes med Garanti for et vist Indhold af Kali, men tillige med Garanti for, at den ikke indeholder over 6 pCt. alkoholopløselig Klor; thi Køberen kan ikke være tjent med at modtage Carnallit, naar han køber Kainit.

11 Prøver 18 pCt. Superfosfat indeholdt af vandfri Fosforsyre, opløselig i Vand:

	Højest	19.27 pCt.		
	Middel.....	17.54	—	
	Lavest	16.79	—	
1	Prøve indeholdt mellem.....	16 ³ / ₄ og 17	pCt. P ₂ O ₅	
2	— — —	17	- 17 ¹ / ₄	— —
4	— — —	17 ¹ / ₄	- 17 ¹ / ₂	— —
3	— — —	17 ¹ / ₂	- 18	— —
1	— — — over	18		— —

2 Prøver 11.5 pCt. Superfosfat og 1 Prøve 12 pCt. Superfosfat indeholdt henholdsvis 11.61, 10.86 og 11.99 pCt. vandopløselig Fosforsyre.

17 Prøver *Thomas-Fosfatmel* indeholdt af Fosforsyre, opløselig i 2 pCt. Citronsyre:

	Højest	16.87 pCt.		
	Middel.....	11.92	—	
	Lavest	10.50	—	
1	Prøve indeholdt		10 ¹ / ₂ pCt. P ₂ O ₅	
2	— — mellem.....	10 ¹ / ₂ og 11.0		— —
2	— — —	11.0	- 11 ¹ / ₄	— —
3	— — —	11 ¹ / ₄	- 11 ¹ / ₂	— —
2	— — —	11 ¹ / ₂	- 11 ³ / ₄	— —
0	— — —	11 ³ / ₄	- 12	— —
7	— — — over	12		— —

35 Prøver *Mergel* er undersøgt for Indhold af Vand og kulsur Kalk. — Af nedenstaaende Oversigt vil det fremgaa, hvor forskelligt Indhold og derfor forskellig Værdi Mergelen kan have.

Prøvens Nr.	Prøven indeholdt		I Tørstoffet fandtes pCt. kul- sur Kalk	Prøvens Nr.	Prøven indeholdt		I Tørstoffet fandtes pCt. kul- sur Kalk
	pCt. Vand	pCt. kulsur Kalk			pCt. Vand	pCt. kulsur Kalk	
1	10.5	8.1	9.1	19	13.2	15.8	18.2
2	10.5	4.7	5.0	20	32.0	15.7	23.1
3	14.5	8.5	9.9	21	11.4	18.3	20.6
4	10.5	9.2	10.3	22	11.3	22.5	25.4
5	16.0	8.4	10.0	23	17.0	23.0	27.7
6	7.4	9.4	10.2	24	1.2	20.6	20.9
7	8.5	9.5	10.4	25	7.5	26.9	29.1
8	14.0	10.7	12.4	26	19.5	24.8	30.8
9	6.0	11.1	11.8	27	24.0	28.1	37.0
10	11.5	11.0	12.4	28	8.8	35.4	38.8
11	24.7	10.5	13.9	29	10.5	34.9	39.0
12	28.5	11.2	15.7	30	7.5	30.7	33.2
13	23.5	12.2	16.0	31	16.5	42.0	50.3
14	15.7	12.3	14.6	32	12.1	46.0	52.3
15	15.5	13.3	15.7	33	20.5	52.0	65.4
16	25.3	13.7	18.6	34	9.1	62.8	69.1
17	11.5	14.1	15.9	35	16.0	79.0	94.0
18	11.0	14.5	16.3				

3 Prøver *Kalkgødning* undersøgtes for Indhold af kulsur Kalk. Dette Indhold laa mellem 90—95 pCt., beregnet som Procent af Tørstoffet, men da Prøvernes Vandindhold var 3—20 pCt., indeholdt Prøverne kun 73—90 pCt. kulsur Kalk i Varen, som den forelaa.

I 2 Prøver *Benmel* fandtes:

	Prøve I.	Prøve II.
Fosforsyre	30.52 pCt.	29.75 pCt.
Kvælstof	0.61 —	0.58 —

Tidsskrift f. Landøkonomi. 1910. 32

10 Prøver *Chilisalpeter* indeholdt af Kvælstof i Salpetersyre:

Højest	15.79 pCt.
Middel.....	15.55 —
Lavest	15.18 —

En Prøve, som indsendtes i meget uren Tilstand, indeholdt kun 9.49 pCt. Kvælstof.

1 Prøve indeholdt fra	15	— $15^{1/4}$	pCt. Kvælstof,
2 — — —	$15^{1/4}$	— $15^{1/2}$	— —
6 — — —	$15^{1/2}$	— $15^{3/4}$	— —
1 — — over	$15^{3/4}$	—	—

En Prøve *Kalksalpeter* indeholdt 13.21 pCt. Kvælstof.

Mælkeriprodukterne.

Af Mælkeriprodukter er der i 1909 ialt indsendt 3619 Prøver til Undersøgelse. Fordelingen er følgende:

Skummetmælk	2220	Prøver,
Kærnemælk	1010	—
Sødmælk	95	—
Fløde	9	—
»Affaldsmælk« og Valle	5	—
Smør.....	250	—
Ost	30	—

3619 Prøver.

Alle Mælke- og Flødeprøverne er undersøgte for Indhold af Smørfedt efter Udrystningsmetoden.

Omstaaende findes en Oversigt over Fedtindholdet i Skummetmælksprøverne; til Sammenligning er Tallene for de to foregaaende Aar ogsaa anførte. Tallene i Oversigten viser ganske smukt, hvorledes Renskumningen paa Mejerierne Aar for Aar gaar sikkert fremad; thi gaar man ud fra, at 0.08 pCt. er det gennemsnitlige Indhold af Fedt i Mælk, der er skummet paa de nyere Centrifuger, da viser det sig, at i 1909 indeholdt 65.6 pCt. af det samlede Antal Prøver 0.08 pCt. Fedt og derunder.

I 1908 og 1907 var det tilsvarende Tal henholdsvis 47.8 og 37.0 pCt.

Indhold af Fedt i pCt.	1909		1908		1907	
	Antal Prøver	I pCt. af det samlede Antal Prøver	Antal Prøver	I pCt. af det samlede Antal Prøver	Antal Prøver	I pCt. af det samlede Antal Prøver
Under 0.06	40	1.8	8	0.4	10	0.6
0.06	247	11.1	112	5.1	55	3.1
0.07	601	27.1	390	17.8	129	7.4
0.08	569	25.6	537	24.5	282	15.9
0.09	328	14.8	456	20.8	393	22.1
0.10	178	8.0	320	14.6	358	20.1
0.11	76	3.4	158	7.2	220	12.4
0.12	64	2.9	103	4.7	134	7.5
0.13	34	1.5	40	1.8	73	4.0
0.14	24	1.1	17	0.8	30	1.7
0.15	12	0.5	14	0.6	20	1.1
0.16	7	0.3	9	0.4	12	0.7
0.17	8	0.4	4	0.2	10	0.6
0.18	4	0.2	3	0.2	5	0.3
0.19	2	0.1	4	0.2	4	0.2
0.20	2	0.1	2	0.1	6	0.3
Over 0.20	24	1.1	12	0.6	36	2.0
	2220	100.0	2189	100.0	1777	100.0

Det beregnede gennemsnitlige Indhold i samtlige Prøver, som er indsendte til Undersøgelse i de sidste 5 Aar, var følgende:

	Antal Prøver.	pCt. Fedt.
Aar 1905	1845	0.110
— 1906	1986	0.107
— 1907	1777	0.101
— 1908	2189	0.090
— 1909	2220	0.085
		32*

Af Kærnemælksprøver er der i 1909 indsendt ialt 1010 eller 432 flere end i Aaret forud. Det beregnede Gennemsnitsindhold i Prøverne var 0.48 pCt. Fedt og 7.20 pCt. Tørstof, hvilket svarer til 6.67 pCt. Fedt i Tørstoffet.

Den nærmere Fordeling efter Indhold af Fedt fremgaar af nedenstaaende Tabel. Ligesom ved Skummetmælksprøverne anføres her i Oversigten Fordelingen af Kærnemælksprøverne efter Fedtindhold i de to foregaaende Aar.

Indhold af Fedt i pCt.	1909		1908		1907	
	Antal Prøver	I pCt. af det samlede Antal Prøver.	Antal Prøver	I pCt. af det samlede Antal Prøver	Antal Prøver	I pCt. af det samlede Antal Prøver
0.20—0.25	7	0.7	10	1.7	34	6.4
0.25—0.30	35	3.5	29	5.0	32	6.0
0.30—0.35	109	10.8	73	12.6	60	11.2
0.35—0.40	178	17.6	90	15.6	74	13.9
0.40—0.45	154	15.2	106	18.6	89	16.6
0.45—0.50	171	16.9	74	12.8	79	14.8
0.50—0.55	116	11.5	51	8.8	65	12.2
0.55—0.60	67	6.6	42	7.3	42	7.9
0.60—0.65	61	6.0	27	4.7	15	2.8
0.65—0.70	39	3.9	40	6.9	23	4.3
0.70—0.75	27	2.7				
0.75—0.80	14	1.4	12	2.1	7	1.3
0.80—0.85	7	0.7				
0.85—0.90	6	0.6	24	4.2	14	2.6
0.90—0.95	3	0.3				
0.95—1.00	5	0.5				
Over 1.00	11	1.1				
	1010	100.0	578	100.0	534	100.0

Medens Undersøgelserne af Skummetmælksprøverne har vist, at det er lykkedes for Mejerierne stadig at bringe Skummetmælksens Fedtindhold nedad, synes det omvendte at være Tilfældet med Kærnemælksprøverne, thi ikke alene stiger Gennemsnitsindholdet i Kærnemælksprøverne for hvert Aar der gaar, men tillige indsendes der flere og flere Prøver, som udviser et alt for rigeligt Fedtindhold. I 1909 er der saaledes af det indsendte Antal Prøver 35 pCt., der indeholder over 0.50 pCt. Fedt; det tilsvarende Tal for 1907 og 1908 var henholdsvis 31 pCt. og 34 pCt.

Der er undertiden bleven fremsat den Paastand, at en uensartet syrnet Fløde, der kærnes i Kærneælter, skal kunne bevirke, at der bliver mere Fedt tilbage i Kærnemælken. Med andre Ord, at de Mejerier, der anvender Flødetønder sammen med Kærneælteren, skulde opnaa en mindre god Renkærningsgrad. For at se, om denne Paastands Rigtighed kunde bevises gennem Analyseresultaterne, har vi forsøgt paa Grundlag af de Oplysninger, Mejerierne meddeler os paa de Spørgesedler, Laboratoriet udsender, at udregne Middeltal for Prøverne fra Mejerier, der anvender Flødetønder og Kærneælter og for Prøverne fra Mejerier, der har Syrningsbassin og Kærneælter. Resultatet af Udregningen blev, at ialt 505 Prøver stammer fra Kærneæltene. Disse Prøver indeholdt i Gennemsnit 0.49 pCt. Fedt og 7.25 pCt. Tørstof, hvilket svarer til et Indhold af 6.76 pCt. Fedt i Tørstoffet. 239 Prøver var indsendt af Mejerier, der syrner Fløden i Flødetønder, men har Kærneælter. Disse 239 Prøver indeholdt i Gennemsnit 0.48 pCt. Fedt og 7.20 pCt. Tørstof eller 6.72 pCt. Fedt i Tørstoffet. I 266 Prøver, indsendte af Mejerier, der har Syrningsbassin og Kærneælter, fandtes i Gennemsnit 0.50 pCt. Fedt og 7.30 pCt. Tørstof eller 6.85 pCt. Fedt i Tørstoffet. Disse Tal synes saaledes ikke at bekræfte den ovenfor anførte Paastand, men det maa erindres, at Renkærningen jo er afhængig af saa mange Faktorer,

og muligvis bliver Kærningstemperaturen, naar Fløden er syrnet i Flødetønder, en anden, end naar den er syrnet i Syrningsbassin.

727 af de indsendte Kærnemælksprøver er foruden for Fedtindhold tillige undersøgt for Tørstofindhold. Af nedenstaaende Oversigt fremgaar den nærmere Fordeling af Prøverne efter Indhold:

Under 4 pCt. Tørstof fandtes i			2 Prøver ell. i	0.3 pCt. af alle Prøver,		
4—5	-	—	19	—	—	2.6
5—6	-	—	92	—	—	12.8
6—7	-	—	205	—	—	28.2
7—8	-	—	247	—	—	34.0
8—9	-	—	144	—	—	19.8
9—10	-	—	17	—	—	2.3
			727 Prøver.	100.0 pCt.		

Under 4 pCt. Fedt i Tørstoffet fandtes i			10 Prøver ell. i	1.4 pCt. af alle Pr.,		
4—5	-	—	89	—	—	12.2
5—6	-	—	198	—	—	27.2
6—7	-	—	177	—	—	24.3
7—8	-	—	117	—	—	16.1
8—9	-	—	75	—	—	10.3
9—10	-	—	29	—	—	4.0
10—11	-	—	20	—	—	2.8
11—12	-	—	7	—	—	1.0
12—13	-	—	2	—	—	0.3
13—14	-	—	2	—	—	0.3
14—15	-	—	1	—	—	0.1
			727 Prøver.	100.0 pCt.		

Af de 95 Prøver Sødmælk er 31 Prøver indsendte for at faa konstateret, om en mulig Forfalskning skulde have fundet Sted. I 15 Tilfælde blev det ved Undersøgelsen godtgjort, at Prøverne var forfalskede ved Indblanding af Vand eller Skummetmælk eller ved Borttagning af Fløde.

De indsendte 250 Smørprøver er alle undersøgte for Vandindholdet, enkelte af Prøverne er tillige undersøgte for Indhold af Kogsalt, 2 Prøver er undersøgte fuldstændig.

Fordelingen af Prøverne efter Indhold af Procent Vand er følgende:

Under 11 pCt. i	1 Prøve ell.	0.4 pCt. af alle Prøver,
11 —12 —	4 — -	1.6 — —
12 —13 —	16 — -	6.4 — —
13 —14 —	66 — -	26.4 — —
14 —15 —	69 — -	27.6 — —
15 —15.5 —	22 — -	8.8 — —
15.5—16 —	17 — -	6.8 — —
16 —17 —	44 — -	} 22.0 — —
17 —18 —	5 — -	
18 —19 —	3 — -	
19 —20 —	1 — -	
over 20 —	2 — -	
250 Prøver.		100.0 pCt. af alle Prøver.

Det højeste Indhold, som fandtes, var 23.5 pCt. Vand, det laveste 9.37 pCt. og Middelindholdet 14.77 pCt. Medens der i 1908 kun var 8 pCt. af Prøverne, som indeholdt over 16 pCt. Vand, var det tilsvarende Tal i 1909 22 pCt., hvilket sikkert beror paa, at Indsenderen oftest først selv har undersøgt Prøverne, og kun naar disse har haft et Vandindhold, der har ligget nær ved eller over 16 pCt., er de indsendte til Laboratoriet til nærmere Undersøgelse.

De 30 Osteprøver er alle undersøgte for Indhold af Fedt og Ostestof og har væsentlig været indsendte med en af de store Mejeriudstillinger for Øje til Konstatning af Vægtdele Fedt pr. 100 Vægtdele Ostestof.

Vand, Kul, Fedt m. m.

I 1909 er der ialt indsendt 26 Vandprøver til Undersøgelse. Størstedelen af disse Prøver er indsendt af Mejerier, enkelte Prøver af Private og Resten af Vandværker og Kommuneskoler. I Reglen er Undersøgelsen gaaet ud paa at paavise, hvorvidt Vandet var anvendeligt til Drikkevand. I flere Tilfælde har Undersøgelsen

givet et saadant Resultat, at Vandet maatte betegnes som ubrugeligt til Drikkevand. I andre Tilfælde maatte det formenes, at Vandet kunde renses ved Filtrering, eller ved meget jærnholdigt Vand ved Udluftning (Iltning) og paafølgende Filtrering. Hvor vi har ment, at Rensning har kunnet give et godt Resultat, er der givet Anvisning paa, hvorledes Rensningen bedst lod sig udføre.

Vandanalyserne tyder paa, at der mange Steder anvendes Vand, som slet ikke burde benyttes, hverken som Drikkevand eller til Mejeribrug, og det har flere Gange i Aarets Løb vist sig, at Mejerier, som paa Grundlag af Undersøgelser af Vandet har faaet Midler i Hænde til at bringe deres Vandforsyning i Orden, ogsaa samtidig har kunnet spore en betydelig Højnelse af Produkternes Kvalitet.

Flere Mejerier, der anvender Fødevarsrensere, som er baserede paa, at Vandet renses ved Hjælp af Kalk og Soda, har ladet foretage Undersøgelse af, hvor meget Kalk og Soda, der kræves til Rensningen. Saadanne Undersøgelser er ogsaa meget at anbefale, thi Fødevarsrensere kan kun gøre deres fulde Nytte, naar man netop anvender den Mængde Kalk og Soda, som er nødvendig til Rensningen.

I 21 Fedtprøver er der foretaget Vandbestemmelser, og 10 Kulprøver er undersøgte med Hensyn til Brændværdi.

Roe- og Kartoffelprøverne er undersøgte for Indhold af Tørstof.

Foruden de allerede omtalte Prøver er der undersøgt en Prøve Jærnvitriol, som indeholdt 98.9 pCt. svovlsurt Jærnforilte.

(Sluttes.)

Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskoles Bibliotek.*)

Forøgelse i Marts 1910.

- Argentine international trade. A few figures on its development. Buenos Aires 1909. 26 S.
- Bayliss*: The nature of enzyme action. London 1908. 90 S.
- Bergman*: Om mjölkhandelns kommunalisering. Malmö 1909. 6 S.
- Bergman, Fornmark och Hultman*: Förslag till mjölkhandelns ordnande i Malmö. Malmö 1909. 68 S. 25 Pl.
- Besana*: Trent' anni di attività della R. stazione sperimentale di caseificio di Lodi (1880—1909 incluso). Lodi 1910. 95 S.
- Böhmer*: Ueber die Systematik der Hafersorten sowie über einige züchterisch wichtige Eigenschaften der Haferrispe. Berlin 1909. 84 S.
- Brandt*: Der langhaarige deutsche Vorstehhund und sein jagdliches Können. Berlin 1910. 178 S.
- Collins*: The importance of broad breeding in corn. Washington 1909. 12 S.
- Cook, Mc. Lachlan and Meade*: A study of diversity in Egyptian cotton. Washington 1909. 60 S.
- Ellett*: The blue grass of southwest Virginia. Blacksburg 1909. 7 S.
- Fletcher*: Smuts affecting wheat. Ottawa 1888. 15 S.
- Freeman and Johnson*: The loose smuts of barley and wheat. Washington 1909. 48 S.
- Funch*: Die landwirtschaftlichen Betriebsverhältnisse der bäuerlichen Milchwirtschaften im Havellande. Berlin 1909. 129 S.
- Gamann*: Hydraulik und ihre Anwendung in der Kulturtechnik. Berlin 1909. 168 S.
- Hansen, N. E.*: The wild alfalfas and clovers of Siberia, with a perspective view of the alfalfas of the world. Washington 1909. 31 S.

*) Angaende Bibliotekets Benyttelse henvises til Medd. S. 235.

- Haratz*: Le mouton en Hongrie. I. Budapest 1909. 46 S. 35 Tvl.
- Jeffery*: Cement silos in Michigan. East Lansing 1909. 30 S.
- Jordan and Kellogg*: The scientific aspects of Luther Burbanks work. San Francisco 1909. 115 S.
- Lantz*: The brown rat in the United States. Washington 1909. 54 S.
- Lucácz*: Die wirtschaftliche und soziale Lage des Feldarbeiterstandes in Ungarn. Heidelberg 1909. 132 S.
- Martiny*: Geschichte der Rahmgewinnung. 1. Teil. Die Aufrahmung. Leipzig 1909. 235 S. Fig. Tvl.
- Mentz*: Rejseindtryk fra les landes. Stockholm 1910. 16 S.
- Meyer*: Die Kalk- und Magnesiadüngung. Berlin 1910. 108 S.
- Mickel*: Untersuchungen über den Einfluss der Keimungsenergie des Samens auf die Entwicklung und Produktion der Gerstenpflanze. Leipzig 1908. 81 S.
- Nachrichten zur landwirtschaftlichen Statistik. Saatenstands- und Erntebericht. Rom 1910.
- Oehlinger*: Viehlose Gründüngerwirtschaft (22jähriger Ackerbau ohne Vieh) auf schwerem Boden. 4. Aufl. Berlin 1909. 33 S.
- Osborne*: The vegetable proteins. London 1909. 125 S.
- Plimmer*: The chemical constitution of the proteins. I—II. London. 1908. 165 S.
- Protopopescu*: Die Rinderfrage in Rumänien. Berlin 1909. 116 S.
- Regulations relating to animals' quarantine 1909. Authorized by order of council dated 30th november, 1909. Ottawa.
- Rogers and Gray*: The influence of acidity of cream on the flavor of butter. Washington 1909. 22 S.
- Schoute*: Die Bestockung des Getreides. Amsterdam 1910. 491 S.
- Schryver*: The general characters of the proteins. London 1909. 86 S.
- Scofield and Rogers*: The truckee-carson experiment farm. Washington 1909. 38 S.
- Sedgwick*: Chickens and their diseases in Hawaii. Washington 1901. 23 S.
- Soleil et Bonnefoy*: Le livre des paysans. Paris 1910. 436 S.
- Ten Eyck and Call*: Cow peas. Manhattan 1909. 31 S.
- Øverland*: Det kgl. Selskab for Norges Vel. I. Kristiania 1909.
-

Udkomne Bøger.

Fynske Folkeminder. Nordfynsk Bondeliv i Mands Minde. Folkeminder, øste af Folkemunde i det 19. Aarhundrede. I. Af *Christine Reimer*. 124 Sider. (Andelsbogtrykkeriet. Odense.)

Kulturen nivellerer baade Naturen og Menneskene. Den jævner Højene og udfylder Dalene, den bortrydder Standsforskelligheder og typiske Ejendommeligheder, gamle Nationaldragter og karakteristiske Folkeskikke. Med ingen Stand har vi set dette tydeligere end med Bondestanden, forsvunden er den afsondrede Særstilling, de traditionelle Livsytringer, som den bevarede omtrent uforandret til Midten af forrige Aarhundrede, og tilbage er snart kun de Ejendommeligheder hos Bonden, som hans Arbejde naturligt forlener ham med. Det er derfor af betydelig kulturhistorisk Interesse, at der bliver optegnet, hvad man med Sikkerhed kan mindes, og hvad man endnu kan erfare om Bondens tidligere Liv.

Forfatterinden af ovennævnte Skrift, hvis Fader i ca. 50 Aar var Lærer i Haarslev Skole paa Nordfyn, har i en Snes Aar omhyggeligt indsamlet Oplysninger om Bondebefolkningens Liv og Færden i sin Fødestavn. Frk. *Reimer* skildrer Landbolivet før og nu, Dagliglivet i den gamle Bondebolig, Folketyper i og udenfor Familielivet samt forskellige Faser i Bondens Liv fra Vuggen til Kisten. Hendes Skildringer, der bæres oppe af en levende Sympathi for den gamle Slægt, vil have Betydning ikke alene for den fynske Landbostand, hvis Forstaaelse af det værdifulde i de gamles Færd vil blive uddybet, men for alle, der har Interesse for Folkets gamle Kultur, Minder og Sprog. Hittil har Fyn savnet sin Folkeminder-Bevarer. Det maa derfor haabes, at Forfatterinden maa faa Lejlighed til at føre Skildringen af den gamle Bondestands Dagligliv videre og for Fyns Vedkommende give os det folkloriske Skrift, til hvilket det foreliggende Bind giver en meget læseværdig Indledning.

De om Len, Stamhuse og Fideikommissgodasers Overgang til fri Ejendom tidligere fremsatte Lovforslag og deres Behandling i Rigsdagen. Fremstillet og retlig belyst. Af *Gustav Graae*. 142 Sider. 1 Kr. (Gad's Forlag. Kjøbenh.)

Som 7., 8. og 9. Beretning fra De samvirkende danske Landboforeningers plantepatologiske Forsøgsvirksomhed er udkommet:

Undersøgelser over Forholdet mellem Jordbundens Beskaffenhed og Kaalbroksvampens Optræden i Egnen mellem Aarhus og Silkeborg. Af *Harald R. Christensen, Poul Harder og F. Kølpin Ravn*. 46 Sider. 65 Øre. — **Roeforraadnelsen i Vinteren 1908—1909.** Af *F. Kølpin Ravn*. 20 Sider. 35 Øre. — **Forsøg med Anvendelse af Kalk og Kunstgødning som Middel mod Kaalbroksvamp.** Af *F. Kølpin Ravn*. 15 Sider. 25 Øre. (G. B. N. F. Kjøbenh.)

Som 69. og 70. Beretning fra Forsøgslaboratoriet er udkommet: **Forsøg med Paraffinering af Ost.** 48 Sider. 50 Øre. — **Sammenlignende Forsøg med Centrifuger.** 155 Sider + 80 Sider Tabeller. 2 Kr. (Aug. Bangs Bogh. Kjøbenh.)

Hvorledes drives praktisk og økonomisk Fjerkræavl i de Forenede Stater og Kanada? Af *W. A. Kock*. 96 Sider. 1 Kr. 25 Øre. (Det Schönbergske Forlag. Kjøbenh.)

Geologi og Jordbundslære. 3. Bind. Jordbundslære. Af *K. Rørdam*. 228 Sider. 4 Kr. 50 Øre. (G. B. N. F. Kjøbenh.)

De samvirkende danske Fjerkræforeningers **Aarsberetning over Avlscentervirksomheden 1909. II.** Afgivet af Avlscenterudvalget (Hofjægermester *Brun*, Rødby, Konsul *Bergmann*, Aarhus, og Folketingsmand *Frederiksen*, Nysted) og udarbejdet ved dets Sekretær: Konsulent *W. A. Kock*. 18 Sider i Kvart. Beretningen er ikke i Handelen, men faas gratis ved Henvendelse til Fjerkræforeningernes Kontor, Skindergade 22, Kjøbenh.

Husmandens Haandbog. Udgivet af de samvirkende sjællandske, fynske, lolland-falsterske og bornholmske Husmandsforeninger. 3. Hæfte. **Husmandshaven, dens Anlæg og Pasning.** Af *P. Jensen*. 26 Sider. 35 Øre. (Centraltrykkeriet. Slagelse.)